

Inschrijvingsformulier

Digitaal opsturen naar info@thuisindestad.be
U krijgt een ontvangstmelding

Waarvoor dient dit formulier?

Met dit formulier dingt u mee naar de *Thuis in de Stad*-prijs 2012, U kunt per stad één, twee of drie projecten indienen. Gebruik voor ieder ingediend stadsproject een nieuw formulier.

Aan wie bezorgt u dit formulier?

Verstuur dit formulier voor 10 september 2012 om 17.00 uur online naar info@thuisindestad.be

Waar vindt u meer informatie?

U vindt meer informatie op onze website thuisindestad.be.

Gegevens van de stad die het project indient

1 Vul hieronder de naam in van de stad die het project indient en het bankrekeningnummer

Gent

Gegevens van de contactpersoon van het project

2 Vul hieronder de gegevens in van de contactpersoon van het project.

voornaam en achternaam Frederik Matthijs

functie Projectontwikkelaar Sociale Economie

straat en nummer Sint-Niklaasstraat 27

postnummer en gemeente 9000 Gent

telefoon 09/266.83.42

faxnummer 09/266.83.59

e-mailadres Frederik.matthijs@gent.be

Gegevens van het project

3 Vul hieronder de gegevens in van het project.

naam Eetcafé Toreke

startdatum dag maand jaar

einddatum dag maand jaar

naam van de partners

Stad Gent, vzw Toreke, OCMW, Kopergietery, Coeur d'Artichaut en Samenlevingsopbouw Gent.

naam van de coördinator Frederik Matthijs

budget 370.000 Euro

4 Geef hieronder een korte beschrijving van het project.

Eetcafé Toreke, een centrale plek in het Rabot voor ontmoeting, culturele beleving en een aanbod van gezonde maaltijden, staat voor:

- een nieuw eetcafé voor de wijk Rabot (Vlotstraat)
- een sociaal-economisch project
- een cultureel project
- een doorgedreven samenwerking en engagement van bewoners, professionele actoren en gebruikers van de wijk, Stad Gent en OCMW

Via het stadsvernieuwingsproject **'Bruggen naar Rabot'** probeert Stad Gent een nieuwe dynamiek op gang te brengen in de wijk Rabot, één van de armste wijken in Vlaanderen. Naast verschillende infrastructurele ingrepen wordt voor het eerst sterk ingezet op de pijler 'Sociaal-economische ontwikkeling'. Zo werd in oktober 2010 een 'projectontwikkelaar sociale economie' in dienst genomen door Stad Gent - Dienst Werk. De opdracht van de projectontwikkelaar bestaat erin om vaardigheden, noden en opportuniteiten van de wijk in kaart te brengen, om deze vervolgens te valoriseren via de creatie van nieuwe tewerkstelling.

Eetcafé Toreke maakt deel van een nieuwe cluster in het Mandala-complex in de Vlotstraat. In het kader van de stadvernieuwing is de site van de oude parochiezaal en oude stadsschool via herverkaveling en nieuwbouw herstructureerd tot een aantrekkelijk op elkaar inspelend geheel van functies.

In dit complex bevindt zich de Mandala-school (Stadsschool lager onderwijs), een theaterzaal voor de werking van het kinderkunstencentrum de Kopergieterij en de werking van Domos vzw (beschut wonen). De Kopergieterij engageert zich al enkele jaren om in het Rabot buurtgericht te werken (zij krijgen hiervoor van de Stad Gent extra middelen van het departement cultuur – Dienst Cultuurparticipatie).

De locatie waarin het eetcafé zich nu bevindt is een recent vernieuwde parochiezaal, die echter onderbenut werd. De parochie bleek een erg constructieve partner in het proces om de zaal verder om te vormen tot het huidige eetcafé. Vanuit dit proces tot herdynamisering is vzw Toreke opgericht. De Parochie verhuurt de zaal aan Toreke vzw die uitbater is van het eetcafé. Toreke vzw bundelt in haar structuur de belangrijkste partners en staat naast de uitbating van het eetcafé in voor de realisatie van de andere doelstellingen van het project.

Eetcafé Toreke werd op 1 juni 2012 geopend.

Doelstelling en aanbod van Eetcafé Toreke:

- **Aanbod gezond en duurzaam eten:** er wordt gewerkt met bio-producten en lokale producten, er is een sociaal tarief, er wordt in de wijk geleverd met een elektrische bakfiets.
- **Sociale Tewerkstelling:** er wordt opleiding en tewerkstelling geboden aan 10 VTE doelgroepmedewerkers uit de omgeving. Daarnaast worden activeringsplaatsen aangeboden (arbeidszorg en brugjongeren uit het deeltijds beroeponderwijs). De inrichting van de zaal werd volledig verzorgd door Labeur vzw (aannemer sociale economie) en Made by Oya (sociaal-artistiek textielproject in de wijk van vzw rocsa).
- **Ontmoetingsplaats voor een divers publiek:** het ontwerp van de zaal werd ingevuld via een wedstrijd in samenwerking met de studenten binnenhuisarchitectuur van Sint-Lucas. Het resultaat is een laagdrempelige gezellige ruimte met eetgedeelte, zithoek en podium.
- **Cultureel / vrije tijd aanbod:** er wordt regelmatig een activiteit georganiseerd, gaande van een muzikaal optreden, comedy, theater (in de bovengelegen theaterzaal van de Kopergieterij), workshops, film, ... alle noodzakelijke logistiek is hiervoor aanwezig. Een groep buurtbewoners bepaalt de programmatie, en zal zelf ook een aantal zaken programmeren en organiseren (vb een kwis, film, workshop). De Kopergieterij begeleidt deze groep buurtbewoners en voorziet in de technische deskundigheid, en begeleidt de buurtbewoners bij de effectieve programmatie. Hiertoe bestaat een overeenkomst met de Kopergieterij.
- **Ondersteuning plaatselijke economie:**
 - + **Afname bij lokale handelaars**
 - + **Gebruik van de lokale munt 'de Torekes':** sinds 2010 heeft de Rabotwijk een eigen munt, de Torekes (zie <http://www.torekes.be/>). Bewoners die zich inzetten voor hun wijk worden beloond met Torekes. Eetcafé Toreke accepteert deze lokale munt als effectief betaalmiddel voor consumpties. Het eetcafé gebruikt vervolgens zelf deze Torekes om de groenten te betalen die worden afgenomen bij het lokaal stadslambouwproject de Tondelier.
 - + **Aantrekkingspool voor bezoekers van buiten de wijk:** momenteel zijn er weinig of geen initiatieven in de wijk die externe bezoekers aantrekken. Het eetcafé is zo opgezet om aantrekkelijk te zijn voor elke Gentenaar: gezonde en kwalitatieve maaltijden, een gezellige ruimte, een divers cultureel aanbod, workshops, ...

Van bij de start werd gekozen om de sociale, buurtgerichte en culturele doelstellingen te realiseren via een sterk onderbouwde economische structuur. Zo kwam het businessplan tot stand via de deskundige inbreng van gastronomisch restaurant Coeur d'Artichaut, wijnhandelaar Rabotvins en een cateringbedrijf in de sociale economie Duet cvba. Coeur d'Artichaut en Rabotvins engageerden zich verder als lid van de raad van bestuur en dagelijks bestuur van Toreke vzw. Om de rendabiliteit van het project te garanderen werden commerciële overeenkomsten gesloten met diverse spelers in de buurt: onder meer het gerechtsgebouw, Acerta, VKW (werkgeversorganisatie), Rabotvins, Centrum voor Basiseducatie, Track (internationaal kunstevenement), Coop-Apotheken. Deze spelers bestellen op regelmatige tot dagelijkse basis maaltijden en broodjes, die geleverd worden met de elektrische bakfiets. Daarnaast kan Toreke actief reclame maken bij de personeelsleden van deze spelers, via wekelijkse e-mailing en affichering ter plaatse van het menu. Momenteel worden gesprekken gevoerd met andere bedrijven uit de buurt rond levering van maaltijden. Er werd eveneens een aanbod uitgewerkt voor de organisatie van bedrijfsrecepties en privéfeesten, sponsoring evenementen edm. In de zaal is hiertoe alle noodzakelijke

infrastructuur en logistiek voorzien.

5 Beschrijf de rol van de stad in de realisatie van het ingediende project?

- Stad als initiatiefnemer en begeleider van het opstartproces

De opstart van eetcafé Toreke is het resultaat van een participatief proces begeleid door de dienst Werk van Stad Gent, in het kader van het stadsvernieuwingsproject 'Bruggen naar Rabot'. Binnen het luik sociaal-economische ontwikkeling nam de dienst Werk een 'projectontwikkelaar sociale economie' in dienst.

Het proces werd mee ondersteund door andere diensten van Stad Gent: buurtwerk, dienst cultuurparticipatie en gebiedsgerichte werking.

Tijdens een brede vragenronde beklemtoonden de buurtbewoners en buurtactoren een hoge nood aan een centrale plaats in de wijk waar ontmoeting, cultuur en gezond eten centraal staan. Begin december 2010 werd een projectgroep samengesteld door de projectontwikkelaar, bestaande uit diverse buurtactoren: bewoners (autochtoon en allochtoon), Gerechtsgebouw, Parochie, OCMW, Samenlevingsopbouw, Kopergieterij, Rabotvins, Acerta, Domos (beschut wonen), KAHO (Katholieke Hogeschool), KAV. De projectontwikkelaar voerde voorafgaand aan het proces en tijdens het proces uitgebreid individueel overleg met deze actoren rond Toreke.

Onder begeleiding van de projectontwikkelaar bepaalde deze projectgroep de missie, visie en doelstellingen van Toreke vzw. Dit proces liep over een periode van 9 maanden, waarbij de interesse en dynamiek voor het project verder groeide. Zo bestond de projectgroep aan het eind van het proces uit een 60-tal deelnemers uit de wijk.

De projectontwikkelaar vond verder de noodzakelijke expertise rond horeca en sociale tewerkstelling door de inbreng van respectievelijk Coeur d'Artichaut, Rabotvins en Duet.

Stad Gent organiseerde met de Sint-Lucas Hogeschool een wedstrijd voor de inrichting van het eetcafé. Hierbij werd het ontwerp van een pas afgestudeerde architect gekozen, waarbij de hele inrichting bestaat uit recuperatie materiaal.

- Stad als oprichter van Toreke vzw en medebeheerder in Raad van Bestuur en Algemene Vergadering

Stad Gent richtte Toreke vzw op, samen met volgende partners: Coeur d'Artichaut, Samenlevingsopbouw, Kopergieterij, Domos, en 3 buurtbewoners. Stad Gent vaardigt 6 vertegenwoordigers af in de Algemene Vergaderingen, 2 vertegenwoordigers in de raad van bestuur van (naast 7 andere bestuurders), en 1 vertegenwoordiger in het dagelijks bestuur van Toreke vzw.

- Stad als financier in functie van sociale tewerkstelling, binnen een meerjarenovereenkomst afgesloten met Toreke vzw

Stad Gent sloot een meerjarenovereenkomst af met Toreke vzw, waarbij de doelstellingen en subsidies rond opleiding en tewerkstelling van kortgeschoolde en langdurig werkzoekenden werden bepaald. Toreke vzw stelt zo 5 voltijds equivalent medewerkers te werk die voldoen aan het SINE-statuut (federale tewerkstellingsmaatregel), en zorgt voor de begeleiding en omkadering van 5 voltijds equivalent medewerkers art60§7 via het OCMW.

- Stad als partner binnen de culturele werking

De Stad ondersteunt (met een subsidie binnen de projectgroep Creëer je wijk) het Eetcafé Toreke in de opstartfase financieel omdat het samen met buurtbewoners culturele activiteiten ontwikkelt die ontmoeting stimuleren en een dynamiek geven aan het wijkleven.

De Stad ondersteunt het Eetcafé Toreke door actief deel te nemen aan de werkgroep vrije tijd en cultuur en haar expertise op vlak van cultuurparticipatie in te zetten.

De Stad faciliteert de aanwezigheid van Kopergieterij, de artistieke partner van het eetcafé, in het Rabot (theaterzaal in school Mandala en subsidie binnen de projectgroep Creëer je wijk).

6 Kruis hieronder de hoofdaspecten aan waarop het project betrekking heeft.

- de huisvesting in de stad
 - de stedelijke ruimte
 - de mobiliteit in de stad
 - het leefmilieu in de stad
 - X de plaatselijke economie
 - X de sociale cohesie in de stad
 - X de cultuurbeleving in de stad
 - X het democratisch besturen van de stad
 - andere, namelijk: _____
-

7 Geef kort de karakteristieken weer, indien het project zich uitdrukkelijk richt tot een bepaalde buurt of doelgroep.

Deze wijk uit de 19de-eeuwse gordel is met meer dan 9.300 inwoners per km² de dichtstbevolkte wijk van Gent. De wijk wordt geconfronteerd met een werkloosheidsgraad van bijna 20%, waarvan meer dan de helft langdurige werklozen. Daarnaast telt de wijk onder haar inwoners meer dan 5% OCWM-steuntrekkers.

Onder de +/- 9.000 bewoners bevinden zich meer dan 130 nationaliteiten, waaronder historisch een groot aandeel van de Turkse origine. In de afgelopen jaren kwamen zich veel nieuwe EU-burgers vestigen in de wijk, voornamelijk van Bulgaarse afkomst. Het straatbeeld kende een belangrijke metamorfose. De hoofdstraat van de wijk, de Wondelgemstraat was voorheen één van de belangrijkste winkelstraten van Gent, en evolueerde naar een straat met voornamelijk gokkantoren, pitazaken, belwinkels en Turkse en Bulgaarse culturele vzw's. Jonge Vlaamse gezinnen beschouwen de wijk momenteel eerder als een 'doorgangswijk': kort na de studies koopt men een woning, om na een paar jaar een duurdere woning te kopen in een ander stadsdeel van Gent. De komst van het Gerechtsgebouw in 2007 bracht geen wijzigingen in het straatbeeld of de bewoners van de wijk. De wijk wordt als onaantrekkelijke woon- en leefomgeving gepercipieerd. De middenklasse gezinnen en werknemers van het Gerechtsgebouw, de hogeschool KAHO, Acerta, edm. gaan buiten de wijk voor vrije tijd, ontspanning, shoppen en horeca.

Het project wil alle bewoners en werknemers in de wijk aantrekken. Bovendien wil het project een aantrekkingspool zijn voor bezoekers van buiten de wijk.

Om dit realiseren werden/worden diverse acties ondernomen:

- Kwalitatief eten met een divers aanbod: traditionele gerechten afgewisseld met wereldkeuken, altijd een vegetarisch en halal aanbod.
- Laagdrempelige en gezellige inrichting, waar iedereen zich thuis voelt
- Sociaal tarief (3€ voor een dagschotel) voor mensen die het financieel moeilijk hebben. Hierbij werd een samenwerking opgestart met verschillende buurtorganisaties, stadsdiensten en OCMW.. De criteria voor het sociaal tarief werden samen met deze organisaties opgesteld. Zij toetsen hun doelpubliek aan deze criteria en leiden hun doelpubliek toe naar het eetcafé via een doorverwijsbrief.
- Organisatie van culturele activiteiten en workshops op regelmatige basis
- Organisatie van een wekelijkse duurzame winkel: met groenten –en fruitpakketten en wereldwinkelproducten

8 Wat zijn de beoogde effecten van het project?

- Aantrekkelijke ontmoetingsplaats voor alle bewoners en bezoekers van de wijk, via de heropwaardering van een vroeger parochiaal centrum.
 - Aanbod gezond eten
 - Creatie sociale tewerkstelling
 - Stimuleren van de lokale economie
 - Aanbod culturele beleving met en voor de buurt via cultuurparticipatie
 - Verhogen van de betrokkenheid van buurtactoren in de wijk (zoals Gerechtsgebouw, Acerta, Rabotvins, KAHO) + samenwerken met / ondersteunen van initiatieven in de wijk (zoals stadslandbouwproject de Tondelier, complementaire munt de Torekes)
- ⇒ Deze effecten worden gerealiseerd volgens een economisch rendabel model, waarbij kwaliteit en professioneel werken voorop staan.

9 In welke mate zijn de beoogde effecten van het project gerealiseerd?

Eetcafé Toreke opende tussen 1 juni en 13 juli 2012 bij wijze van proef met beperkte openingsuren (dinsdagmiddag, donderdagmiddag en vrijdagavond). Een overzicht van de gerealiseerde effecten:

- **Ontmoetingsplaats voor alle buurtbewoners en bezoekers van de wijk**
- ⇒ Elke shift telde tussen de 60 en 90 eters, met een gevarieerd publiek: 25% van de klanten eten aan een sociaal tarief, 40% van de klanten zijn bewoners of bezoekers van de wijk zonder sociaal tarief, en 35% van de klanten werken in de wijk. Naast de buurtorganisaties kunnen ook de werknemers van het Gerechtsgebouw, Acerta, VKW, Rabotvins gerekend worden tot vaste klanten van eetcafé Toreke.
- ⇒ In de namiddag bleven telkens een 30-tal buurtbewoners voor een koffie en taart, en vonden verschillende vergaderingen plaats van buurtorganisaties. Indien nodig kan een deel van de zaal afgesloten worden. Op vrijdagavonden konden we naast de eters

telkens 50 tot 100 mensen ontvangen die gewoon een glas komen drinken. Het eetcafé was 2 vrijdagavonden afgeladen vol met bezoekers van buiten de wijk, na een voorstelling in de theaterzaal waarbij het eetcafé als foyer gebruikt wordt. Ook in de caféfunctie stellen we een mooie sociale mix vast, met de vaste buurtbewoners en werknemers die na het werk een glas komen drinken.

- **Aanbod gezond eten**

- ⇒ Er is gekozen om niet te werken met een friteuse, er is steeds een kwalitatief vegetarisch gerecht, er wordt bijna uitsluitend gewerkt met bio-producten en producten van lokale leveranciers en boeren. .
- ⇒ Tot op heden zijn de reacties van de eters lovend, wat zich ook uit in veel bezoekers die regelmatig terugkomen.

- **Creatie sociale tewerkstelling**

- ⇒ 2 personeelsleden zorgen voor de opleiding en tewerkstelling van 10 VTE doelgroepmedewerkers, waaronder 5 Art60\$7 en 5 SINE-contracten.
- ⇒ Daarnaast zullen vanaf september 3 mensen volgens het statuut arbeidszorg in dienst komen.

- **Stimuleren van de lokale economie**

- ⇒ het grootste deel van producten wordt afgenomen bij lokale handelaars. Zo koopt Toreke het vlees bij een lokale Turkse slager, worden regelmatig verse groenten gekocht bij een lokale kruidenier en het stadslandbouwproject de Tondelier, werd de bakfiets gekocht bij de lokale fietsmaker (waarmee ook een onderhoudscontract werd afgesloten).

- **Aanbod culturele beleving via cultuurparticipatie**

- ⇒ Er werd een denktank 'cultuur en vrije tijd' opgestart, bestaande uit 6 buurtbewoners, 3 buurtorganisaties en een vertegenwoordiging van Stad Gent (dienst cultuurparticipatie). Deze groep zal de culturele programmatie in het eetcafé bepalen, en wordt hierbij begeleidt door de Kopergieterij. De groep komt op regelmatige basis samen, en zal vanaf september 2012 (bijna) wekelijks een evenement programmeren. Naast theater en muziek wordt gedacht aan vb een quiz, filmavond, t-dansant, ... Er werd een overeenkomst afgesloten met de Kopergieterij inzake de begeleiding van de culturele programmatie en technische voorzieningen.
- ⇒ Tijdens de pré-openingsfase werd 1 workshop georganiseerd: Made by Oya (sociaal-artistiek textielproject uit de wijk onder Rocsa vzw) begeleidde gedurende 3 sessies een textielworkshop waarbij de lampen in het eetcafé bekleed werden. (in totaal waren hier 30 deelnemers).
- ⇒ Tijdens de pré-opening van 1 juni traden een aantal lokale muzikanten op (oa Turgul), naast de Toren van Babel (project d'Europesche Hymne in samenwerking met Citron Bleu)

- **Betrekken van buurtactoren in de wijk + samenwerken met / ondersteunen van initiatieven in de wijk**

- ⇒ Uit overleg met grotere spelers in de wijk zoals het Gerechtsgebouw, Rabotvins, KAHO en Acerta bleek dat deze geen enkele band hebben met de wijk. De spelers stelden dat zij geen reden vinden om de wijk te bezoeken, laat staan een functie op te nemen in de ontwikkeling van de wijk.
- ⇒ De 4 spelers engageerden zich in de projectgroep rond de ontwikkeling van het eetcafé, en participeerden op een actieve manier. Dit resulteerde verder in een deelname in de Raad van Bestuur door zowel een politierechter, als de gedelegeerd bestuurder van Rabotvins.
- ⇒ Een deel van de groenten en kruiden in het eetcafé worden afgenomen bij het nabijgelegen stadslandbouwproject op de Tondeliersite (op 400 meter afstand). De groenten en kruiden worden gekweekt door buurtbewoners, die hiervoor beloond worden met de lokale munt 'de Torekes'.
- ⇒ In het eetcafé kan er betaald worden met 'de Torekes'. Het eetcafé gebruikt deze Torekes zelf om de groenten en kruiden die gekocht worden bij het stadslandbouwproject te betalen.

Realisatie economisch rendabel model:

De levering met de bakfiets start vanaf september 2012. Tijdens de openingsfase kon het eetcafé al diverse soorten opdrachten realiseren:

- ⇒ Gerechtsgebouw: maaltijd in het gerechtsgebouw voor 35 magistraten (waaronder voorzitters en stafhouder) in het kader van een bloedinzamelingsactie + receptie in eetcafé Toreke voor 60 magistraten en administratief personeel in het kader van de promotie van een magistraat
- ⇒ Track: in het kader van een nevenproject van Track verzorgde Toreke gedurende 2 weken een ontbijt, picknick en avondmaal voor een groep van 20 internationale kunstenaars
- ⇒ privéfeesten: Toreke verzorgde de catering voor 2 privéfeesten (met een 80-tal aanwezigen)
- ⇒ catering – ophaalmaaltijden voor bedrijven: 5 bedrijven kwamen zelf een pakket maaltijden ophalen, onder andere Ketnet die in de buurt opnames had gedurende 1 week
- ⇒ vergaderingen van buurtorganisaties / externe organisaties: wekelijks werd een deel van de zaal 1 tot 2 keer afgesloten voor een vergadering met bijhorende catering.

Deze opdrachten werden gerealiseerd zonder actieve promotie van de mogelijkheden, maar dankzij de tijdens het opstartproces opgebouwde bekendheid in en buiten de wijk. Verschillende instanties deden meerdere keren beroep op de diensten en infrastructuur van Toreke, wat duidt op voldoende kwaliteit en professionele dienstverlening, een geschikte infrastructuur en inrichting, en een grote nood in

de wijk.

10 Op welke manier werden diverse beleidsdomeinen in het project geïntegreerd?

Van bij het begin van het opstartproces werden verschillende beleidsdomeinen betrokken, waarbij telkens een vertegenwoordiger van de respectievelijke dienst deelnam aan de projectgroep. Dit uit zich in de combinatie van diverse doelstellingen in de uitvoering van het project:

- Werk = opleiding en tewerkstelling van 10 voltijds equivalenten
- Economie = uitvoering volgens economisch rendabel model, insteek uit privé-sector en commerciële aanpak
- Cultuur = via cultuurparticipatie wordt gewerkt aan de revitalisering van de wijk
- Onderwijs = inschakeling van Brugjongeren in het eetcafé via samenwerking met CLW (Centrum voor Leren en Werken) + samenwerking met de Mandala-school (opzetten projecten rond gezonde voeding, bereiken van de ouders in het eetcafé via ontbijtsessies en kookworkshops, ...)
- Welzijn = invullen van een nood aan ontmoeting in de wijk
- OCMW = naast aanstellen van 5 art 60\$7 worden ook activeringsplaatsen geboden (arbeidszorg)
- Gebiedsgerichte werking en stedelijke vernieuwing = het hele project kadert binnen de stadsontwikkeling van de wijk, en speelt in op andere evoluties, initiatieven en projecten in de wijk.
- Bestuurlijk: de aanpak en organisatiestructuur van Toreke stimuleert burgerinitiatief en participatie

11 In welke mate is het project innovatief en draagt het bij tot stedelijkheid?

Stadsvernieuwingsprojecten in Vlaanderen kennen doorgaans een sterke fysiek-infrastructurele pijler en een pijler die zich focust op het sociale aspect (o.a. ifv inspraak in het stadsvernieuwingsproject zelf). De uitbouw van het Eetcafé Toreke vormt de aanzet tot de ontwikkeling van een sociaal-economische pijler binnen het stadsvernieuwingsproject 'Bruggen naar Rabot'. Via het project Eetcafé Toreke wordt immers, naast het creëren van ontmoetingsruimte voor bewoners van de wijk en de stad, ook beoogd de wijk economie (en een stadslandbouwproject in de wijk) te stimuleren.

Eetcafé Toreke is letterlijk en figuurlijk een kruispunt in de wijk. Toreke is midden in de wijk gevestigd en schept met haar inrichting en aanbod een laagdrempelig kader waartoe verschillende doelgroepen van zowel binnen als buiten de wijk zich aangetrokken voelen. We stellen vast dat zowel de nieuwe Vlaamse bewoners, allochtone bewoners, kansarme bewoners, mensen die in de wijk werken (oa magistraten van het Gerechtsgebouw, medewerkers van Acerta, ...), als mensen van buiten de wijk zich thuis voelen in eetcafé Toreke.

Toreke doet dit bovendien op een economisch duurzame manier via een commerciële aanpak die ingegeven is en gedragen wordt door de privé-partners.

Deze plaats biedt een antwoord op een hoge vraag naar ontmoeting, cultuur en gezond eten van een divers publiek in de wijk. Het project draagt wezenlijk bij tot de sociaal-economische ontwikkeling van de wijk, en integreert hierbij een participatief cultureel aanbod. Via de afname bij lokale leveranciers en samenwerking met lokale projecten draagt het project bij tot de lokale economie en de lokale samenleving.

Toreke biedt bovendien een gepaste werkvloer voor activering en tewerkstelling van buurtbewoners. De samenwerking met de privé-partner Coeur d'Artichaut zorgt voor een traject specifiek gericht op doorstroom.

12 Beschrijf waarom en op welke wijze dit project inspirerend kan zijn voor andere projecten?

Het project is gebaseerd op een gedetecteerde nood in de wijk. Rond deze nood werden diverse actoren uit de wijk samengebracht, en werd externe expertise ingebracht om het project op een hoger niveau te tillen. Zo zijn het bewoners en actoren die aan de basis liggen van het hele project, het project gedragen hebben gedurende het hele proces. Deze betrokkenheid weerspiegelt zich in de uiteindelijke structuur en werking van het eetcafé en vzw Toreke.

Het project zorgt voor activering en tewerkstelling, culturele beleving en ontmoeting tussen wijkactoren die elkaar in deze centrale plaats leren kennen. Het zorgt ervoor dat verschillende actoren hun doelstelling kunnen bereiken in 1 centrale plaats.

De inrichting van de zaal speelt een belangrijke rol en vertelt mee het verhaal van duurzaam en participatief werken.

Bestaande initiatieven en handelaars in de wijk werden getoetst op mogelijke samenwerkingsvormen waardoor het eetcafé meteen een toegevoegde waarde is voor de lokale economie en de lokale samenleving.

Het participatieve cultureel aanbod zorgt voor leven in de wijk, en biedt onder meer een podium aan lokale culturele initiatieven en organisaties. In combinatie met de programmatie van de Kopergietery in de theaterzaal zorgt dit voor instroom van bezoekers buiten de wijk, die een combinatie vinden van cultuur, eten en een caféfunctie.

De rol van Stad in de ontwikkeling van het hele project is cruciaal gebleken bij het vinden en samenbrengen van alle actoren, het zorgen voor de randvoorwaarden en het begeleiden van een proces. Deze procesmatige aanpak zorgt voor een sterk gedragen project en leven in de wijk. De insteek van buurtactoren gecombineerd met inbreng van externe expertise zorgt voor een duurzaam, professioneel en economisch rendabel project.

De sociale cohesie en revitalisering van de wijk wordt zo gerealiseerd vanuit een sociaal-economisch rendabel project!

13 Op welke wijze werd de bevolking betrokken bij de voorbereiding en de realisatie van het project?

Eetcafé Toreke is het resultaat van een pertinente vraag in de wijk en een proces met buurtbewoners en buurtactoren. Het hele concept werd ingevuld door de projectgroep, die zich in de loop van het proces opsplijste in verschillende werkgroepen. De projectgroep groeide continu in de loop van het proces, en telde aan het einde van het proces een 60-tal leden.

Deze werkgroepen vormden zich om tot permanente denktanken die het aanbod verder vorm geven:

De denktank cultuur en vrije tijd bepaalt de programmatie. Deze denktank bestaat uit 8 buurtbewoners en 3 buurtorganisaties (Domos vzw, Samenlevingsopbouw en de Parochie), en komt maandelijks samen. De Kopergietery engageerde zich om deze denktank te coördineren, te begeleiden en te ondersteunen.

Een groep van 7 buurtbewoners organiseert op wekelijkse basis een lokale winkel met groenten en fruitpakketten en wereldwinkelproducten. Deze groep staat in voor de praktische organisatie en het openhouden van de winkel.

Een andere groep van 4 buurtbewoners staat in voor de marketing (oa de facebookpagina) van eetcafé Toreke, zowel in de buurt als daarbuiten.

De raad van bestuur en algemene vergadering bestaat onder meer uit 2 buurtbewoners en 3 vertegenwoordigers van buurtorganisaties. De projectgroep werd omgevormd tot een permanente klankbordgroep die 2 keer per jaar samenkomt.

14 Wie waren de betrokken partners en wat was hun rol en aandeel in het project?

Geef aan of het om een horizontaal (publiek – publiek; publiek – privé) of verticaal (federale, regionale, lokale overheden) partnerschap gaat.

Horizontaal: publiek – privé

- **Stad Gent:** initiatiefnemer en begeleiding opstartproces. Neemt in de toekomst blijvend deel in de beleidsorganen, vanuit een inbreng van deskundigheid en netwerk. De Stad heeft echter nooit een meerderheid in deze organen.
- **Coeur d'Artichaut bvba:** gastronomisch restaurant in Gent, bestaat al 20 jaar, en heeft ondertussen 6 verschillende vestigingen. De zaakvoerder (Eric de Wagenaere) was mee drijvende kracht tijdens de hele opstartfase, en zorgde voor volgende inbreng: opstellen businessplan en organisatorisch plan, aanleveren van leveranciers Coeur (waardoor eetcafé Toreke grote kortingen kreeg), vormingen aan personeel (vb snijtechnieken, kooktechnieken), advies mbt inrichting van zaal en keuken, netwerk bij bedrijven (met reeds aantal recepties tot gevolg), lid raad van bestuur en dagelijks bestuur
- **Gerechtsgebouw:** verhuisde in 2007 naar de Rabotwijk
De voorzitter van het gerechtsgebouw (Ingrid Mallems) zorgde voor de toeleiding van een politierechter (Geert Cheyns) naar de raad van bestuur. De komst van eetcafé Toreke werd door de voorzitter meerdere keer aangekondigd bij haar korps, met verschillende regelmatige bezoekers en aantal opdrachten tot gevolg. Eetcafé Toreke kan het aanbod op verschillende manieren kenbaar maken in het Gerechtsgebouw, onder meer via een aantal evenementen die gepland worden in het najaar, en de wekelijkse mailing van het menu. Tenslotte zal het Gerechtsgebouw op dagelijkse basis broodjes en/of maaltijden laten leveren.
- **Rabotvins NV:** een gerenommeerde wijnhandelaar die bijna 100 jaar gevestigd is in de wijk, heeft 5 eigen domeinen in Frankrijk.
De gedelegeerd bestuurder (Isabelle de Schepper) werkte mee aan het financieel plan, is lid van de raad van bestuur en dagelijks

bestuur vanuit een economische expertise.

Rabotvins zelf is huisleverancier voor de wijnen (aan speciale tarieven)

- **Speeltheater - Kopergieterij vzw:** speeltheater voor kinderen die in 2009 een nieuwe vestiging opende, in het complex van de Mandalaschool waar ook eetcafé Toreke gevestigd is. De Kopergieterij was actief betrokken bij het opstartproces en was jurylid bij de wedstrijd voor de inrichting van de zaal. Het eetcafé wordt gebruikt als foyer tijdens voorstellingen van de Kopergieterij. De gebiedsverantwoordelijke van de Rabotwijk begeleidt een groep bewoners (denktank cultuur en vrije tijd) bij het opstellen van de programmatie voor eetcafé Toreke, toeleiding van artiesten en technische ondersteuning bij voorstellingen. De Kopergieterij is lid van de raad van bestuur.
- **Samenlevingsopbouw Gent vzw:** werkte in het kader van de herontwikkeling van de wijk verschillende werkingen uit. Het stadslandbouwproject kweekt groenten en kruiden in functie van het eetcafé, en rond de betaling met de lokale munt 'de Torekes' werd een uitgebreide samenwerking opgezet (zie ook hoger).
- **Buurtorganisaties:** er werd een samenwerking uitgebouwd met verschillende buurtorganisaties in het kader van de toeleiding en de screening van kansarme buurtbewoners die aan het sociaal tarief kunnen eten. Dit betreft Domos vzw (beschut wonen), Sociale kruidenier, CAW Artevelde, Wijkgezondheidscentrum Rabot, Jong vzw, OCMW, buurtwerk, Samenlevingsopbouw
- **Buurtbewoners:** de buurtbewoners vormen in de praktijk een belangrijke partner van eetcafé Toreke. Zij maken deel uit van alle formele beleidsorganen in het eetcafé (algemene vergadering, raad van bestuur en dagelijks bestuur), en bepalen een belangrijk deel van de operationele werking van het eetcafé via deelname in de denktanken en de klankbordgroep. Een 50-tal buurtbewoners die zich in de loop van het proces engageerden in de projectgroep denkt regelmatig actief mee over verschillende keuzes. Deze groep is divers samengesteld met vertegenwoordigers uit de buurtgroep Jonkrabot (een groep Vlaamse jonge gezinnen uit de wijk die zich verenigden), de Turkse gemeenschap en kansarme bewoners (een aantal gezinnen die het sociaal tarief betalen zijn van bij de start steeds aanwezig).

Verticaal: regionale overheid

Eetcafé Toreke ontving voor de opstartfase subsidies van de Vlaamse overheid via het Stadsvernieuwingsfonds 'Bruggen naar Rabot'

Verticaal: federale overheid Eetcafé Toreke ontvangt voor de tewerkstelling van medewerkers die voldoen aan het SINE-statuut een RSZ-korting.

15 Hoe werd het project bekendgemaakt?

- In de buurt: buurtkrant 'Uit in je buurt', flyeractie in alle brievenbussen in de wijk, via buurtorganisaties
- Stad: aankondiging in stadsmagazine + website Stad Gent
- Internet: facebookpagina
- Website: www.eetcafetoreke.be

16 Vermeld hieronder eventuele andere elementen die uw kandidatuur kunnen ondersteunen, bijvoorbeeld een onafhankelijke evaluatie van het project.

De kwaliteitskamer Stadsvernieuwingsfonds bevestigt het belang en de nood aan het eetcafé in haar advies van 10 oktober 2011 aan de bevoegde Minister.

17 Omschrijf hieronder waarvoor u de geldprijs eventueel zult gebruiken.

De geldprijs zou gebruikt worden voor de realisatie van een aantal doelstellingen die niet binnen het reguliere budget en/of de reguliere werking vallen:

- Toreke streeft ernaar dat alle bewoners zich aangesproken voelen tot het eetcafé. De samenstelling van de bezoekers wordt regelmatig geëvalueerd. Toreke is ervan overtuigd dat er specifieke projecten nodig zijn om de verschillende bewoners effectief naar het eetcafé te leiden. We denken hierbij alvast aan volgende pistes:
 - + themaweken met aangepaste menu, workshops en cultureel aanbod. Hierbij wordt actief gezocht naar samenwerking met sleutelfiguren uit de specifieke doelgroep.
 - + workshops en kooksessies voor kinderen gecombineerd met theater en cultuur. De Kopergieterij en de Mandalaschool zijn vragende partij om projecten op te starten in combinatie met het eetcafé. De ouders worden hierin betrokken.
 - + workshops en kooksessies rond gezonde voeding, in samenwerking met Wijkgezondheidscentrum Rabot en de Mandalaschool (vb gezond ontbijd, gezonde brooddoos)
- Toreke wil een belangrijke partner worden voor de verdere sociaal-economische ontwikkeling binnen het stadsvernieuwingsproject van de wijk. We denken hierbij aan volgende pistes:

+actieve ondersteuning van bestaande lokale sociaal-economie initiatieven (zoals de lokale munt, stadslandbouwproject, sociale kruidenier): Torreke wil de samenwerking in de praktijk verder uitbouwen en vanuit de eigen deskundigheid deze initiatieven bijstaan op strategisch en organisatorisch vlak.

+ actieve ondersteuning van potentieel nieuwe sociaal-economie initiatieven. Toreke neemt actief deel aan de opstart van nieuwe projecten, en zet hierbij haar netwerk actief in. Vb onderzoek opstart kleinschalig oesterzwamkwekerij in de nabijgelegen kerkcrypte.

- Toreke wil haar 14 medewerkers naast de opleiding op de werkvloer extra opleidingsmogelijkheden bieden: vormingen, cursussen, workshops, beurzen en conferenties, bedrijfsbezoeken.
- Tot slot: het versterken van de werking op thema's die nauw aansluiten bij de kernopdracht van Toreke (gezonde voeding, nationaliteiten verbinden,...): Vb. gezonde brooddoos voor kinderen (+ workshops voor ouders), Vb. project de kookfiets om de buurt in te trekken – werkt wervend voor Eetcafé en ook educatie, Vb. jongerenpicnics (al dan niet met de kookfiets), de inrichting van het eetcafé , vb. stoelen voor kinderen; vb. prikbord voor de buurt, verder investeren in de culturele programmatie

Bijlage 1 – Het Nieuwsblad – 2 juni 2012

Sociaal restaurant serveert gezonde en duurzame voeding

Eetcafé Toreke opent in Rabotwijk

In het restaurant zullen mensen werken die elders moeilijk aan de bak komen.

GENT - De wijk Rabot had al een eigen munt, de Torekes, maar nu heeft de buurt ook een eigen eetcafé, annex ontmoetingsplaats. Eetcafé Toreke serveert alleen gezonde maaltijden en in de keuken staan mensen die elders moeilijk aan de bak komen.

In tegenstelling tot sommige andere sociale restaurants ziet Eetcafé Toreke er niet uit als een veredelde cafetaria. Integendeel, door de combinatie van moderne en klassieke elementen is het er zeer gezellig, met dank aan vzw Labeur, die de inrichting deed. De tafels werden deels gemaakt uit de vloer van de gewezen Ucon-fabriek, twee wanden van het café zijn samengesteld uit oude kastjes en de tooglampen zijn eigenlijk oude koffieblikken.

‘Er was in het Rabot dringend nood aan een plek waar mensen gezellig kunnen samenzijn en waar ze gezond kunnen eten’, zegt Ann Homblé die het project zal coördineren. ‘Onze groenten komen uit de tuintjes op de Tondelier-site en het vlees kopen we bij een slager die zijn eigen beesten kweekt. Alles is biologisch en er staat ook steeds een vegetarisch gerecht op het menu.’

Met de fiets

Toreke zal ook, met de fiets, gerechten aan huis leveren bij senioren die moeilijk ter been zijn. De maaltijden worden aan een verlaagd tarief aangeboden aan mensen die het financieel moeilijk hebben. Betalen kan ook met Torekes.

In het restaurant zullen, naast de drie coördinatoren, tien mensen werken die elders moeilijk aan de bak komen. Een van hen is Raoufi Khalid (28). De man kwam 3,5 jaar geleden van Afghanistan naar Gent en wil graag kok worden. 'Ik kookte graag en veel in Aghanistan, maar de Belgische keuken ken ik niet. Al lust ik het wel. Ik kijk er dan ook naar uit om hier aan de slag te gaan en veel bij te leren', zegt hij.

De eerste maanden zal Eetcafé Toreke proefdraaien met beperkte openingsuren, vanaf 7 september is het restaurant tijdens de week 's ochtends en 's middags open en op vrijdag en zaterdag kan je er ook 's avonds eten.